

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про
внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»

1. Мета

Проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» (далі – проєкт акта) розроблено на виконання прийнятого 19 грудня 2024 року Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» (далі - Закон № 4170-IX), який набрав чинності та введений в дію з 1 січня 2025 року.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Підставою розроблення проєкту акта є прийнятий Закон № 4170-IX.

Законом № 4170-IX встановлено, що з метою визначення обмежень, що перешкоджають або унеможливають виконання особою повсякденної діяльності у спосіб та в об'ємі нарівні з іншими людьми і призводять до обмеження життєдіяльності особи проводиться комплексна оцінка обмежень життєдіяльності.

Комплексна оцінка обмежень життєдіяльності особи може включати в себе оцінювання у сфері охорони здоров'я, соціальній, освітній сферах, сфері зайнятості, сфері фізичної культури та спорту та інших сферах життєдіяльності за потреби особи.

Оцінювання у сфері охорони здоров'я проводиться шляхом оцінювання повсякденного функціонування особи (далі - оцінювання). Дане оцінювання є видом медичної експертизи і проводиться замість медико-соціальної експертизи, яка була скасована з 31 грудня 2024 року. З 1 січня 2025 року оцінювання проводять експертні команди з проведення оцінювання повсякденного функціонування особи, що формуються в кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я. Таке

оцінювання проводиться за новою процедурою з використанням електронної системи щодо оцінювання повсякденного функціонування особи.

Законом № 4170-IX також було внесено зміни в закони України в частині ліквідації процесів медико-соціальної експертизи та їх заміни процесами з оцінювання. Зокрема, були внесені зміни також до статті 64 Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування», якими прибрали обов’язок виконавчої дирекції Пенсійного фонду України брати участь у засіданнях органів медико-соціальної експертизи.

У зв’язку з ліквідацією медико-соціальних експертних комісій, запровадження здійснення оцінювання, а також цифровізації здійснення цієї процедури шляхом запровадження електронної системи щодо оцінювання повсякденного функціонування особи з 31 грудня 2024 року, є потреба у внесенні змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров’я України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до:

наказу Міністерства охорони здоров’я від 23 січня 1995 р. № 13 “Про затвердження Переліку медичних показань на право одержання інвалідами автомобілів з ручним керуванням”;

наказу Міністерства охорони здоров’я України 17 травня 1997 р. № 150 «Про затвердження нормативних актів щодо хвороб, при яких може бути встановлений причинний зв’язок з дією іонізуючого випромінення та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 вересня 1997 року за № 448/2252;

наказу Міністерства охорони здоров’я України від 12 лютого 2013 р. № 109 «Про затвердження форм первинної облікової документації та звітності з питань забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та визначених категорій осіб медичними виробами та іншими засобами та інструкцій щодо їх заповнення»,

zareestrovanim u Ministerstvi yustitsii Ukraini 18 kvitnya 2013 roku.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»;

Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»;

Закон України 19 грудня 2024 року № 4170-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи»;

постанова Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1301 «Про затвердження Порядку забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами»;

постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення консультацій з громадськістю відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта стосується питань прав осіб з інвалідністю, тому потребує погодження Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної. У зв'язку з цим, позиція уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців та Уповноваженого із захисту державної мови, не потребується.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики України, Пенсійним фондом України, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, громадською спілкою «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України», спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проект акта підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

За предметом правового регулювання проєкт акта не належить до сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (acquis CC) та стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проєкт акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проєкті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проєкті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни	Позитивний	Реалізація права громадян з обмеженнями повсякденного функціонування на встановлення інвалідності та отримання допомоги від держави.
Держава	Позитивний	Приведення наказів Міністерства охорони здоров'я у відповідність до законодавства.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__» _____ 2025 року